

JOAN BARDULET i MIQUEL COMELLAS:

50è Aniversari de la reconstrucció del campanar 1945-1995. 50 anys d'història. Parròquia de Sant Cristòfor de Campdevàrol.

Ripoll, Impremta Maideu, 1995. 64 pàgs.

El protagonista d'un llibre sol ser, per norma general, una entitat, una persona il·lustre, una empresa o un col·lectiu humà, però el que ja no és tan habitual és que una part d'una església i, en concret, un campanar, sigui —per dir-ho d'alguna manera— “l'estrella principal de la pel·lícula”.

El campanar de l'església de Campdevàrol té quelcom d'especial, i el seu esfondrament i la posterior reconstrucció han esdevingut una efemèride important per a la història d'aquesta població. Què deuen tenir les desgràcies que a tothom agrada de recordar-les, en lloc d'oblidar-les?

Una de les millors maneres de commemorar-ho és editant un llibret. La portada d'aquesta obra és interessant, ja que es juga amb l'església per fer el salt entre el passat i el present. Aquest encert ve contrarestat per la poca claredat del títol o títols, tres, que es presenten a la portada i que no donen una visió global del contingut del llibret. No es tracta de la història del campanar, de la qual només hi ha dues planes, sinó de la història dels darrers cinquanta anys de la parròquia de Sant Cristòfor de Campdevàrol.

L'obra es troba dividida en tres parts. Joan Bardulet és l'autor de l'apartat que porta per títol “Un salt al passat”, en què explica l'empenta que ha experimentat la parròquia en cinquanta anys. Associacions, funcions i activitats parroquials són alguns dels aspectes tractats de manera ordenada i entenedora en l'explicació. L'experiència de Bardulet en la recollida de dades d'arxius i de vicències personals, posada de manifest en els dos llibres titulats *Sant Pere d'Aiura en el marc de Campdevàrol* (del 1983 i del 1988), permet compaginar el rigor amb fets curiosos i anecdòtics que ajuden, sens dubte, a fer més entretinguda la lectura.

“Del passat al present” és el títol de la segona part, realitzada per Miquel Comellas, on s'aplega l'activitat de la parròquia des del 1972 fins a l'edició del llibret. Les coneixences personals i la publicació parroquial *Passes* són la base d'unes explicacions agrupades en funció de l'activitat. És palpable un cert paral·lelisme amb la primera part, a l'hora de plantejar la infraestructura interna del text, i fins i tot es reiteren idees comentades anteriorment.

L'obra segueix amb un escrit titulat “Vivències a Campdevàrol (1972-1977)”, obra de Mn. Josep Torras, que esdevé el testimoni de l'errada més greu que presenta

el llibret. No es tracta pas de posar en qüestió la seva qualitat literària, sinó de la seva situació dins el conjunt de l'obra. La pàgina d'entrada porta el número 47, però si ens fixem en l'índex tenim que aquesta plana correspon a un altre apartat, i que hauria d'haver anat a la plana número 3. A més, hi ha capítols que no figuren ni a l'índex; tot plegat fa que aquest sigui inservible.

La presència d'il·lustracions, intercalades al llarg del llibret, tenen a més un apartat propi que porta per títol "Apèndix gràfic". La reproducció de programes i de fotografies facilita, sens dubte, una millor comprensió del que s'està explicant en aquells moments. Les fotografies presenten un peu o comentari, al qual caldria afegir dues dades que gairebé mai no es tenen en compte: l'autor i la procedència.

Una altra mena de mancances que s'hi detecten —aquestes totalment imputables a la impremta—, són la presència de mots incorrectes sorgits d'un picatge erroni, cas de "camapanar", o "vicarsis". Una revisió acurada de les proves n'hauria evitat la presència.

Tot i aquestes apreciacions es tracta d'un llibre interessant i recomanable per a ser llegit. Els campdevanolencs hi trobaran un bocí de la seva història recent, i els lectors en general un recull de costums i tradicions religioses que, en molts casos, eren fruit d'una època en què les creences constituïen un dels fonaments de la societat.

Agustí Dalmau i Font